

EMIR

Europaparlaments- og Rådsforordning (EU) nr. 648/2012 om *OTC-derivater, sentrale motparter og transaksjonsregistre*, European Markets Infrastructure Regulation (EMIR), trådte i kraft i EU i 2012. EMIR er et EU-regelverk som har som formål å bidra til redusert risiko og økt stabilitet i europeiske derivatmarkeder. Regelverket omfatter primært OTC-derivater, altså derivater som handles mellom to parter uten å involvere børs/regulert markedsplass.

I Norge vedtok Stortinget i 2016 lovendringer som innebærer at regelverket også kan tre i kraft i Norge. I statsråd 9. juni 2017 ble det vedtatt at regelverket settes i kraft i Norge 1. juli 2017. Det ble da også varslet at Finanstilsynet ville utarbeide et rundskriv med nærmere informasjon om hvordan norske foretak skal forholde seg til EMIR-regelverket.

Hvilke endringer følger av EMIR

EMIR stiller nye krav til virksomheter som handler derivater om rapportering, clearing og implementering av bestemte risikoreducerende tiltak. Kravene som stilles avhenger av foretakets klassifisering.

Selvklassifisering

EMIR skiller på finansielle foretak (FC) og ikke-finansielle foretak (NFC). FC er vesentlig mer omfattende regulert enn NFC. Det er det enkelte selskaps ansvar å sikre at det er riktig klassifisert i henhold til regelverket. Eksempler på finansielle motparter (FC) vil være banker, kredittforetak, forsikringsselskaper, pensjonskasser, innskuddspensjonsforetak, fondsforvaltningsselskaper og verdipapirforetak. Selskaper som ikke skal regnes som FC, vil bli ansett som ikke-finansielle foretak (NFC). Ut fra klassifiseringsreglene er alle kunder av Sparebanken Sør ikke-finansielle foretak (NFC).

Det følger av klassifiseringsreglene at store bedrifter som handler derivater uten sikringsformål for svært høye samlede nominelle beløp, klassifiseres som NFC+. For disse gjelder særlige reguleringer. Sannsynligvis er ingen norsk virksomhet å anse som NFC+.

Transaksjonsrapportering

Det nye regelverket krever at detaljer om alle derivatkontrakter skal rapporteres til et autorisert handelsregister, et såkalt «Trade Repository». Handelsregisteret gjør det mulig for Finanstilsynet å få innsyn i alle handler som er rapportert. Det er i utgangspunktet hver enkelt virksomhet sitt ansvar å innrapportere egne kontrakter. Rapporteringsplikter gjelder både FC'er og NFC'er. Regelverket åpner for at rapporteringen kan delegeres, men ansvaret for at rapporteringen er korrekt vil fortsatt ligge hos den enkelte virksomhet.

Etter nærmere avtale vil Sparebanken Sør kunne rapportere alle derivatkontrakter også på vegne av sine kunder. Både for å kunne etterleve egen rapporteringsplikt, og eventuelt for å kunne håndtere delegert rapportering på vegne av kunde vil Sparebanken Sør måtte be om en del opplysninger fra kunden (se avsnittet om LEI nedenfor).

Hvis kunden ønsker å se hva som er rapportert må kunden selv skaffe seg tilgang til Sparebanken Sør sitt avtalte Trade Repository. Eventuelle kostnader dekkes av kunden selv.

LEI (Legal Entity Identifier) er en global standard for identifikasjon av et selskap. Sparebanken Sør trenger informasjon om kundens LEI for å rapportere handler til Trade repository. Dette er et absolutt krav, og innebærer at kunder må etablere eget LEI.

LEI kan etableres hos flere autoriserte tilbydere, slik som:

- [NordLEI](#)
- [WM-Datenservice](#)
- [London Stock Exchange](#)

Sparebanken Sør sitt LEI er: 549300U497VKMF6R3Q14.

Finanstilsynet har i Rundskriv 6/2017 Gjennomføring av EMIR forutsatt at rapportering skal gjennomføres fra og med 1. januar 2018, og omfatte alle kontrakter inngått etter, eller som var utestående, 1. juli 2017.

Sparebanken Sør vil komme med ytterligere informasjon til aktuelle kunder vedrørende transaksjonsrapportering når dette er avklart.

Clearing

EMIR vil etter hvert medføre krav om at derivatkontrakter cleares gjennom en såkalt Central Counterparty (CCP). Formålet med clearing er å ta bort oppgjørslisiko mellom motparter, samt løpende sikkerhetsstillelse for avdekking av motpartsrisiko på løpende derivatkontrakter. Tidspunktet er ikke fastsatt, men Sparebanken Sør forventer en gradvis implementering av clearingkrav i norsk lovverk gjennom 2017 og 2018.

Informasjon om clearing vil bli gitt når det blir aktuelt, til de kunder det eventuelt berører.

Øvrige risikoreducerende tiltak

EMIR setter krav til følgende tiltak for å redusere risiko:

- Rettidig bekreftelse
- Porteføljeavstemming og bilateral avtale om håndtering av usikkerhet
- Porteføljekompresjon for motparter med svært mange kontakter

Nevnte krav representerer en innskjerping av allerede etablerte rutiner i kundeforholdet med Sparebanken Sør.

Kravene til rettidig bekreftelse konkretiseres ved EMIR. Formålet er å forebygge tap dersom feil eller misforståelser ikke avklares raskt, særlig med tanke på at markedene periodevis er svært volatile. Derivatkontrakter bekreftes allerede fra Sparebanken Sør ved inngåelse, både gjennom lydlogget telefonsamtale (dersom det er benyttet telefon) og skriftlig. EMIR krever at mottatte bekreftelser kontrolleres umiddelbart ved mottak for å avdekke eventuelle feil raskt. Feil, eller fravær av bekreftelse skal meldes til Sparebanken Sør straks feilen er oppdaget.

Avstemming

Partene i derivatkontrakter plikter etter EMIR å avstemme eksisterende kontrakter. For å gjøre dette mulig vil Sparebanken Sør jevnlig oversende samlet oversikt over aktuelle kontrakter som et avstemmingsgrunnlag. Det vil bli gitt frister for å innrapportere eventuelle avvik.

Porteføljekompresjon

Sparebanken Sør vil i henhold til EMIR kontakte hver enkelt kunde med fler enn 500 enkeltstående derivatkontrakter for å vurdere porteføljekompresjon. Vurderingen vil bli gjort individuelt, med hensyn til blant annet kostnad, oversiktighet og formål.

Mer informasjon om EMIR kan du få ved å kontakte din megler i Sparebanken Sør Markets, eller ved å sende en e-post til markets@sor.no